

ΑΣΚΗΣΗ

- α. Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη των παραγράφων που σας δίνονται.
β. Να εντοπίσετε τις τεχνικές/ τους τρόπους ανάπτυξης των παραγράφων.

1. Παραδοσιακή μουσική είναι η μουσική ενός λαού, ενός έθνους ή μιας περιοχής η οποία διαδίδεται προφορικά, εξελισσόμενη μέσα από την παραλλαγή μελωδιών δημιουργημένων από τον ίδιο το λαό. Η μουσική ποικίλει στην Αφρική. Οι φυλές που ζουν στις ερήμους της Νότιας Αφρικής έχουν πολύ απλά στη δομή τους τραγούδια. Οι άνθρωποι στην κοιλάδα του ποταμού Κονγκό έχουν πιο πολύπλοκα τραγούδια και ενόργανη μουσική. Στην ανατολική Αφρική εξειδικεύονται στη μουσική που παίζεται με ξυλόφωνα. Στις φυλές της δυτικής Αφρικής παρατηρείται υψηλή δεξιότητα στο παίξιμο των τυμπάνων. Κάποιες φυλές χρησιμοποιούν το μουσικό τόξο, στις τελετές του κυνηγιού τους. Το όργανο αποτελείται από ένα έντονα τοξωτό κλαδί και μια χορδή από ένα είδος αναρριχητικού φυτού. Η χορδή τεντώνεται στις δύο άκρες του κλαδιού και κρατιέται μπροστά από το μισάνοιχτο στόμα του εκτελεστή. Καθώς τη χτυπά με ένα λεπτό κλαδί, η χορδή παραγάγει ένα σχετικά αδύναμο ήχο. Για να παράγει μια άλλη νότα, ο εκτελεστής αγγίζει τη χορδή με τη γλώσσα.

2. Ο όρος “φαινόμενο του θερμοκηπίου” χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από το Γάλλο φυσικό Fourier το 1824, για να περιγράψει τη φυσική διαδικασία με την οποία η ατμόσφαιρα συμβάλλει στην αύξηση της θερμοκρασίας της Γης, δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες για την ύπαρξη ζωής. Το φαινόμενο αυτό, που επιτρέπει να διέρχεται η ηλιακή ακτινοβολία, αλλά ταυτόχρονα την εγκλωβίζει, μοιάζει με τη λειτουργία ενός θερμοκηπίου. Αν δεν υπήρχε, η μέση θερμοκρασία της Γης, που σήμερα είναι περίπου 15°C, θα ήταν χαμηλότερη κατά 30°C.

3. Το σημερινό ανάγλυφο της Γης έχει μακρά ιστορία. Τμήματα στεριάς απομακρύνθηκαν, ενώθηκαν. Πετρώματα δημιουργήθηκαν, πτυχώθηκαν, μεταμορφώθηκαν, καλύφθηκαν από άλλα ή αναδύθηκαν στη γήινη επιφάνεια. Διαβρώθηκαν και εδάφη σχηματίστηκαν. Πεδιάδες, βουνά, χαράδρες έδωσαν ποικιλία στο ανάγλυφο. Η διαφοροποίηση των περιβαλλοντικών συνθηκών οδήγησε στη διαφοροποίηση και τη σημερινή ποικιλία των μορφών ζωής στις διάφορες περιοχές της Γης. Ακόμα και σήμερα, η μετατόπιση τεκτονικών πλακών, σεισμοί μεγάλου μεγέθους, υποθαλάσσιες υδροθερμικές αναβλύσεις προκαλούν μεγάλης κλίμακας μεταβολές. Η ηφαιστειακή δραστηριότητα, η διάβρωση, το λιώσιμο των πάγων και οι ανθρώπινες παρεμβάσεις τροποποιούν το γήινο ανάγλυφο σε μικρή τοπικά αλλά, αθροιστικά, μεγάλη κλίμακα. Η Γη είναι ένας ζωντανός, μεταβαλλόμενος πλανήτης.

4. Τα πετρώματα δεν είναι αθάνατα, όπως πολλοί τα θεωρούν. Γεννιούνται, αναπτύσσονται και πεθαίνουν μέσα από φυσικές διεργασίες, αλλά και μέσα από ανθρώπινες δραστηριότητες. Τα πετρώματα, όπως και οι άνθρωποι, έχουν τη δική τους μοναδική ιστορία. Το σύνολο των πλέον σημαντικών γεωλογικών θέσεων (γεωτόπων), που αντιπροσωπεύουν σημαντικές στιγμές στην ιστορία της Γης, είναι μάρτυρες της εξέλιξης της ή δείχνουν σύγχρονες φυσικές διεργασίες, που συνεχίζουν να εξελίσσονται σχετικά ανεπηρέαστες από την ανθρώπινη παρέμβαση, αποτελούν τη γεωλογική μας κληρονομιά. Αξίζει, λοιπόν, να διατηρηθούν για επιστημονικούς, ερευνητικούς, εκπαιδευτικούς, οικολογικούς, τουριστικούς, αισθητικούς και πολιτιστικούς σκοπούς.

(Οι παράγραφοι προέρχονται από σχολικά εγχειρίδια της Γ΄ Γυμνασίου)